

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΑ 53

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

*Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ
αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης -
Επιστήμες της Αγωγής*

Διδάσκοντες και Διδασκόμενοι σε περιβάλλοντα
ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης:
εφαρμογές και υποστήριξη

Σοφία Παπαδημητρίου

Βασιλική Ιωακειμίδου

Ανθή Καρατράντου

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΑΤΡΑ 2022

**σΠρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Εκπαίδευση και Τεχνολογίες σε συστήματα εξ
αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης -
Επιστήμες της Αγωγής**

**Θεματική Ενότητα ΕΤΑ 53
Διδάσκοντες και Διδασκόμενοι σε περιβάλλοντα
ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης:
εφαρμογές και υποστήριξη**

**Επιστημονική επιμέλεια:
Σοφία Παπαδημητρίου,
Βασιλική Ιωακειμίδου, Ανθή Καρατράντου**

10η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σχεδιασμός και οργάνωση τηλεδιασκέψεων

Σοφία Παπαδημητρίου, Βασιλική Ιωακειμίδου

Η βιβλιογραφική αναφορά του κειμένου είναι:

Παπαδημητρίου, Σ., Ιωακειμίδου, Β. (2022). Σχεδιασμός και οργάνωση τηλεδιασκέψεων. Στο Σ. Παπαδημητρίου, Β. Ιωακειμίδου & Α. Καρατράντου (Επιμ.), *Θεματική Ενότητα ETA53: Διδάσκοντες και Διδασκόμενοι σε περιβάλλοντα ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης: εφαρμογές και υποστήριξη*. (σσ. 108 - 120). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

10. Σχεδιασμός και οργάνωση τηλεδιασκέψεων

Σκοπός

Σκοπός της εβδομάδας μελέτης αυτής είναι η παρουσίαση τρόπων παιδαγωγικού σχεδιασμού και οργάνωσης τηλεδιασκέψεων καθώς και η κατανόηση της σημασίας τους στην εξ αποστάσεως σχολική και πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Αφού ολοκληρώσετε την εβδομάδα μελέτης, θα πρέπει να είστε σε θέση να:

- σχεδιάζετε και οργανώνετε τηλεδιασκέψεις στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση,
- αξιοποιείτε συμμετοχικές–βιωματικές τεχνικές κατά τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό μιας τηλεδιάσκεψης,
- σχεδιάζετε και οργανώνετε τηλεδιασκέψεις στη σχολική εκπαίδευση,
- αξιοποιείτε επικοινωνιακές διδακτικές δραστηριότητες, σε πλαίσιο τηλεδιασκέψεων, με έμφαση στην κοινωνική παρουσία.

Έννοιες – κλειδιά

Τηλεδιάσκεψη, επικοινωνία, διδακτικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικές τεχνικές, κοινωνική παρουσία

Εισαγωγή

Η Τηλεδιάσκεψη επιτρέπει στον διδάσκοντα και στους διδασκόμενους να επικοινωνούν μεταξύ τους από απομακρυσμένα σημεία μοιράζοντας δεδομένα (ομιλία, εικόνα, αρχεία), ανταλλάσσοντας απόψεις και αλληλεπιδρώντας δυναμικά και δημιουργικά. Η Διαδραστική Τηλεδιάσκεψη (ΔΤ) προσφέρει επιπρόσθετα ένα δυναμικό περιβάλλον αλληλεπίδρασης, όπου διδάσκων και διδασκόμενοι συμμετέχουν ενεργά και οικοδομούν συνεργατικά τη γνώση από απόσταση σε πραγματικό χρόνο.

Η 10^η Εβδομάδα Μελέτης εστιάζει στο παιδαγωγικό πλαίσιο υλοποίησης των τηλεδιασκέψεων και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τους αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία και συμμετοχικές–βιωματικές τεχνικές για τη δημιουργία και αξιοποίηση επικοινωνιακών διδακτικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην κοινωνική παρουσία.

3.1 Η Τηλεδιάσκεψη στην Πανεπιστημιακή εκπαίδευση

Το υλικό της 10^{ης} Εβδομάδας Μελέτης ξεκινά με τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό μιας τηλεδιάσκεψης με την αξιοποίηση συμμετοχικών-βιωματικών τεχνικών. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας ΔΤ απαιτεί παιδαγωγικές, τεχνολογικές, οργανωτικές και οικονομικές προϋποθέσεις. Μελετώντας το υλικό θα γνωρίσετε το προτεινόμενο παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης μιας ΔΤ και θα κατανοήσετε το ρόλο και την αναγκαιότητα των πέντε βασικών αξόνων, στους οποίους στηρίζεται.

Υλικό Μελέτης

Το εκπαιδευτικό υλικό της παρούσας εβδομάδας, το οποίο καλείστε να μελετήσετε αποτελείται από:

1. Το άρθρο:
Αρμακόλας, Σ., Παναγιωτακόπουλος, Χ., Φραγκούλης, Ι., (2019). «Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός της τηλεδιάσκεψης με χρήση και αξιοποίηση συμμετοχικών –βιωματικών τεχνικών». Στο Α. Lionarakis, Ε. Manousou, V., Ioakimidou, Μ. Niari, Α. Angeli, Κ. Sfakiotaki, & V. Koutzeklidou (Επιμ.), *Πρακτικά του 10^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Διαμορφώνοντας από Κοινού το Μέλλον της Εκπαίδευσης»*, 2(Α), 140-149.
<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2326>
2. Την ενότητα 4.4.8 του Κεφαλαίου 4 (σελίδες 243-248) «Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη» της Διδακτορικής διατριβής της Σοφίας Παπαδημητρίου με τίτλο «Ο ρόλος του καθηγητή-συμβούλου και η ανάπτυξη μηχανισμού υποστήριξης του σε περιβάλλον Συνεργατικής Μάθησης στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση» (2014), που εκπονήθηκε στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΣΑΣ) του ΕΑΠ με επιβλέποντα καθηγητή τον Κοσμήτορα της ΣΑΣ, Αντώνη Λιοναράκη.
<https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/38040#page/1/mode/2up>

[Παρουσιάζεται και στη Βιβλιοθήκη με τίτλο «Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη»](#)

3. Το απόσπασμα από το βιβλίο:

Lehman, R., Conceicao, S., (2010). *Creating a Sense of Presence in Online Teaching*, CA: Jossey-Bess στις σελίδες 25-41

Διαθέσιμο στο «Εκπαιδευτικό υλικό pdf» στην πλατφόρμα courses.eap.gr

Βιβλιοθήκη

«Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη»

Η Διαδραστική Τηλεδιάσκεψη (ΔΤ) επιτρέπει στους φοιτητές και τον διδάσκοντα να επικοινωνούν ανταλλάσσοντας απόψεις ή να μοιράζονται δεδομένα μεταξύ τους, να συμμετέχουν ενεργά σε ένα δυναμικό περιβάλλον αλληλεπίδρασης (Αναστασιάδης, 2007).

Η Διαδραστική Τηλεδιάσκεψη (ΔΤ) – Interactive Videoconferencing (IVC) επιτρέπει σε εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτές που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερα απομακρυσμένα σημεία όχι απλά να επικοινωνούν ανταλλάσσοντας απόψεις ή να μοιράζονται δεδομένα μεταξύ τους, αλλά να συμμετέχουν ενεργά σε ένα δυναμικό περιβάλλον αλληλεπίδρασης, κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα του οποίου αποτελεί η συνεργατική οικοδόμηση της γνώσης από απόσταση σε πραγματικό χρόνο (Anastasiades, 2009).

«Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας ΔΤ θα πρέπει να ληφθούν υπόψη παιδαγωγικές, τεχνολογικές, οργανωτικές και οικονομικές προϋποθέσεις» (Anastasiades, 2009). Οι παιδαγωγικές προϋποθέσεις αναφέρονται στο μεθοδολογικό πλαίσιο σχεδιασμού και οργάνωσης μια διδασκαλίας από απόσταση σε πραγματικό χρόνο καθώς και στο πλαίσιο επικοινωνίας-συνεργασίας διδασκόντων και φοιτητών τόσο σε ενδο-ομαδικό όσο και σε δι-ομαδικό επίπεδο. «Η διδακτική μεθοδολογία θα πρέπει να δημιουργεί τις απαραίτητες συνθήκες για την ενεργό συμμετοχή του εκπαιδευόμενου σε ένα δυναμικό περιβάλλον όπου θα μπορεί να επεξεργάζεται την πληροφορία με κριτικό τρόπο και να τη μετουσιώνει σε γνώση» (Ally, 2004).

Σύμφωνα με τους Αναστασιάδη κ.ά., (2007, 2009) και Anastasiades, (2006):

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο λαμβάνονται υπόψη και καθορίζονται με ακρίβεια και συνέπεια, οι τεχνολογικές προϋποθέσεις (λειτουργικότητα του συστήματος τηλεδιάσκεψης, επικοινωνιακές υποδομές, χαρακτηριστικά της αίθουσας τηλεδιάσκεψης), οι οργανωτικές προϋποθέσεις (διοικητικές, διαχειριστικές λειτουργίες, οργάνωση κ.ά.) και κυρίως οι παιδαγωγικές προϋποθέσεις που αφορούν στη διδακτική στρατηγική στο σύνολο της αλλά και οι επιμέρους δραστηριότητες θα πρέπει να υποστηρίζονται από τις τεχνολογικές δυνατότητες του συστήματος τηλεδιάσκεψης αλλά και τις επιμέρους επικοινωνιακές υποδομές των απομακρυσμένων κόμβων που πρόκειται να λάβουν μέρος.

Σχήμα 4.4: Ασύγχρονη Αξιοποίηση τηλεδιασκέψεων

Όλοι αυτοί οι παράγοντες λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό με το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο συντελούνται οι τηλεδιασκέψεις (Λιοναράκης, 2006; Αναστασιάδης, 2008; Reisslein, Seeling & Reisslein, 2005). Αξιοποιώντας τις ΤΠΕ ως γνωστικό εργαλείο, το προτεινόμενο παιδαγωγικό πλαίσιο αξιοποίησης της ΔΤ στηρίζεται σε πέντε βασικούς άξονες (Anastasiades, 2009):

ιβλιοθήκη

«Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη»

- στη διαθεματική προσέγγιση,
- στις θεωρίες οικοδόμησης της γνώσης και ιδιαίτερα στις αρχές του κοινωνικού εποικοδομισμού,
- στην αξιοποίηση της μεθόδου project,
- στις αρχές εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης της *American Distance Education Consortium (ADEC, nd)* και τέλος
- στη μεθοδολογία αξιολόγησης η οποία συνδυάζει ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους κατάλληλες στις περιπτώσεις όπου μια νέα προσέγγιση πρέπει να ενσωματωθεί σε ένα ήδη υπάρχον σύστημα.

Η βιβλιογραφία αναδεικνύει την αξία της τηλεδιάσκεψης όχι μόνο ως εργαλείο σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης αλλά και της μετέπειτα αξιοποίησής της σε ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση. Οι διδάσκοντες αξιοποιώντας τα περιβάλλοντα τηλεδιάσκεψης που παρέχει το Πανεπιστήμιό τους επιτυγχάνουν άμεση επαφή και ανατροφοδότηση με τους φοιτητές με σκοπό την επικοινωνία και υποστήριξη της *Διαδικτυακής Κοινότητας Πρακτικής*. Όσοι φοιτητές δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν σε πραγματικό χρόνο την τηλεδιάσκεψη μπορούν να την παρακολουθήσουν «κατ' απαίτηση» στον επιθυμητό χρόνο ολόκληρη ή τμηματικά. Στην έρευνα των Παπαδημητρίου κ.ά. (2007) σχετικά με την αξιοποίηση τηλεδιασκέψεων ως υποστηρικτικών εργαλείων ΣΔΜ καταγράφονται τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα:

η τηλεδιάσκεψη ενισχύει τη συνεργατική μάθηση σε σύγχρονο περιβάλλον και τα αποτελέσματα των ποσοτικών μετρήσεων έδειξαν ότι η τηλεδιάσκεψη σε πραγματικό χρόνο αποδείχθηκε μια μοναδική εμπειρία για τους συμμετέχοντες, που διεύρυνε το επίπεδο της συνεργασίας τους. Όσον αφορά την παιδαγωγική διάσταση, η παροχή πληροφοριών, η επεξεργασία τους και η άμεση ανατροφοδότηση που παρέχει η τηλεδιάσκεψη είναι πολύ χρήσιμη στην εξΑΕ ενηλίκων, υποστηρίζοντας την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων λειτουργώντας καταλυτικά προς την επιδιωκόμενη 'αλληλομάθηση' με τρόπο που άλλες μορφές επικοινωνίας δεν μπορούν να προσφέρουν.

Στην ίδια έρευνα επιλέχθηκαν «μονάδες τηλεδιάσκεψης», δηλαδή αποσπάσματα με συγκεκριμένη στοχοθεσία από τη μαγνητοσκοπημένη τηλεδιάσκεψη και αξιοποιήθηκαν ως «κοινωνικά αντικείμενα» σε συζητήσεις. Σχετικά με την ασύγχρονη αξιοποίηση μονάδων τηλεδιάσκεψης μετά την πραγματοποίησή της, η έρευνα καταγράφει «η χρήση μονάδων τηλεδιάσκεψης είναι αποτελεσματική, για την ανάπτυξη συνεργατικών εκπαιδευτικών κοινοτήτων. Η τηλεδιάσκεψη ενίσχυσε τις σύγχρονες και ασύγχρονες διαδράσεις, που υποστήριξαν την ανάπτυξη της διαδικτυακής μαθησιακής κοινότητας». Τα σχόλια των εκπαιδευόμενων στις ανοιχτές ερωτήσεις ανέδειξαν την επιτυχία της επαναχρησιμοποίησης μονάδων τηλεδιάσκεψης μέσα σε δομημένες διαδικτυακές συζητήσεις. Η χρήση της τηλεδιάσκεψης ανέδειξε επίσης τεχνικά προβλήματα (πρόσβασης, ώρας, ήχου) που τους εμπόδισαν να την χρησιμοποιήσουν πλήρως.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα από τη χρήση της τηλεδιάσκεψης και την επαναχρησιμοποίηση των μονάδων της, ανέδειξαν μεταξύ άλλων ως ευνοϊκούς παράγοντες για την επιτυχία της τηλεδιάσκεψης και της συνεργατικής εκπαιδευτικής κοινότητας: την ανάγκη συστηματικού σχεδιασμού στη διαδικτυακή εκπαίδευση και στην τηλεδιάσκεψη ειδικότερα, τη συνεργασία όλων των συμμετεχόντων στην τηλεδιάσκεψη (εκπαιδευτών, τεχνικού προσωπικού, εκπαιδευόμενων) και τη συστηματική υποστήριξη και διαχείριση της εκπαιδευτικής διαδικτυακής κοινότητας. Οι αρνητικοί παράγοντες ήταν τα προβλήματα με τη σύνδεση στο Διαδίκτυο (χαμηλό ή ασταθές εύρος ζώνης της σύνδεσης) και η πλημμυρική παραμετροποίηση του λογισμικού τηλεδιάσκεψης.

Η δυναμική της μεθόδου της ΔΤ στην επικοινωνία και στη διαμοίραση των πληροφοριών έχει εντοπισθεί από πολλούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς και πάροχους διαδικτυακών εκπαιδευτικών υπηρεσιών, παρά του ότι δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη δυναμική των σχέσεων, την αμεσότητα της επαφής και την αίσθηση της κοινωνικής συμμετοχής που έχει η επικοινωνία κατά πρόσωπο. Με τη συνεχή βελτίωση της τεχνολογίας την προμήθεια και κατάρτιση στον απαραίτητο εξοπλισμό, καθώς και τη συνεχή εξοικείωση των ενηλίκων φοιτητών στα νέα διαδικτυακά μέσα, ο ρόλος της τηλεδιάσκεψης θα αλλάξει. Μέσα στα προσεχή έτη, αυτός ο «καινοτόμος» τρόπος σχηματισμού κοινοτήτων εκτός γεωγραφικών ορίων θα γίνει κοινός τόπος. Ως εκ τούτου, «υπάρχει ανάγκη να συνεχιστεί η μελέτη των χαρακτηριστικών των μελών αυτών των κοινοτήτων και να καθοριστούν οι μέθοδοι και οι πόροι που ταιριάζουν καλύτερα στα μέλη που τις απαρτίζουν» (Newman et al., 2006).

Δραστηριότητα Αυτοαξιολόγησης 1

Η Διαδραστική Τηλεδιάσκεψη

Να αναφέρετε τους πέντε βασικούς άξονες, στους οποίους στηρίζεται το προτεινόμενο παιδαγωγικό πλαίσιο υλοποίησης της Διαδραστικής Τηλεδιάσκεψης (ΔΤ) κατά τον Αναστασιάδη (2009).

Στόχος

Με τη δραστηριότητα αυτή επιδιώκεται η κατανόηση του παιδαγωγικού πλαισίου μιας διαδραστικής τηλεδιάσκεψης ΔΤ.

Οδηγίες

Η απάντηση στη δραστηριότητα είναι μια λίστα πέντε (5) αξόνων με μια πολύ σύντομη περιγραφή και η εκπόνησή της μπορεί να βοηθήσει στην εμπέδωση όσων ήδη μελετήσατε.

Επίσης, μπορείτε να ανατρέξετε

[στη Βιβλιοθήκη με τίτλο «Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη»](#)

Για την εκπόνησή της απαιτείται χρόνος περίπου **30 λεπτών**.

Τη δική μας ενδεικτική απάντηση μπορείτε να τη βρείτε στο τέλος του εκπαιδευτικού υλικού της τρέχουσας εβδομάδας μελέτης.

Βιβλιογραφική αναφορά

Anastasiades, P. (2009). *Interactive Videoconferencing and Collaborative Distance Learning for K-12 Students and Teachers: Theory and Practice*. NY: Nova Science Publishers, Inc

3.2 Η Τηλεδιάσκηψη στη Σχολική εκπαίδευση

Το υλικό της 10^{ης} Εβδομάδας Μελέτης παρουσιάζει μια παιδαγωγική προσέγγιση των τηλεδιασκέψεων στα σχολεία, ιδιαίτερος τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μιας επικοινωνιακής διδακτικής προσέγγισης με έμφαση στην κοινωνική παρουσία. Εστιάζει στη φάση του σχεδιασμού του μεθοδολογικού πλαισίου και ιδιαίτερα στις φάσεις του σχεδιασμού των σταδίων διδασκαλίας, του καθορισμού του μοντέλου επικοινωνίας, του σχεδιασμού της αρχιτεκτονικής χωροθέτησης της φυσικής τάξης και στη διαμόρφωση πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού που θα αξιοποιηθεί στην τηλεδιάσκηψη.

Υλικό Μελέτης

Το εκπαιδευτικό υλικό το οποίο καλείσθε να μελετήσετε αποτελείται από:

1. Το άρθρο:
Αναστασιάδης, Π. (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 13(1), 88-128. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από [doi:https://doi.org/10.12681/jode.14057](https://doi.org/10.12681/jode.14057)
2. Το άρθρο:
Φιλιπούσης, Γ., & Αναστασιάδης, Π., (2019). Η Τηλεδιάσκηψη στο Δημοτικό Σχολείο: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Επικοινωνιακής Διδακτικής Προσέγγισης με έμφαση στην Κοινωνική Παρουσία. Στο Α. Lionarakis, Ε. Manousou, V. Ioakimidou, Μ. Niari, Α. Angeli, Κ. Sfakiotaki, & V. Koutzeklidou (Επιμ.), *Πρακτικά του 10^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Διαμορφώνοντας από Κοινού το Μέλλον της Εκπαίδευσης»*, 10(A), 106-119. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2355>

Δραστηριότητα Αυτοαξιολόγησης 2

Η διαδραστική τηλεδιάσκεψη στο σχολείο

Ποια είναι τα βασικά στάδια οργάνωσης μιας Διαδραστικής Τηλεδιάσκεψης (ΔΤ) στο σχολείο;

Στόχος

Η δραστηριότητα στοχεύει στην κατανόηση των βασικών σταδίων της οργάνωσης μιας διαδραστικής τηλεδιάσκεψης στο σχολείο.

Οδηγίες

Η απάντηση στη δραστηριότητα είναι τύπου δοκιμίου. Η εκπόνησή της θα υποστηρίξει στην εμπέδωση όσων αναφέρονται στην ενότητα που μελετάτε και πιο συγκεκριμένα θα είστε σε θέση να επισημαίνετε σημεία κλειδιά στην οργάνωση μιας τηλεδιάσκεψης σε σχολικό πλαίσιο.

Για την εκπόνησή της απαιτείται χρόνος περίπου **1,5 ώρας**. Η απάντηση θα πρέπει να δοθεί σε ένα κείμενο έκτασης περίπου **150 λέξεων**.

Τη δική μας ενδεικτική απάντηση μπορείτε να τη βρείτε στο τέλος του εκπαιδευτικού υλικού της τρέχουσας εβδομάδας μελέτης.

Συμπεράσματα

Στη 10^η Εβδομάδα Μελέτης αναδείχθηκε η σημασία της οργάνωσης και του εκπαιδευτικού σχεδιασμού των τηλεδιασκέψεων στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση με την αξιοποίηση συμμετοχικών τεχνικών. Οι τηλεδιασκέψεις δεν είναι απλώς διαλέξεις, αλλά εμπλέκουν τους συμμετέχοντες σε διδακτικές διαδικασίες ειδικά σχεδιασμένες για την υποστήριξη των φοιτητών.

Εστιάζοντας στη σχολική εκπαίδευση, δόθηκε έμφαση στη λειτουργία της διαδραστικής τηλεδιάσκεψης εστιάζοντας στο περιεχόμενο και στις μεθοδολογίες που ενισχύουν την κοινωνική παρουσία σε μια τηλεδιάσκεψη όπως η διαθεματικότητα, η μέθοδος project, ένα συνεργατικό σενάριο μάθησης, ομαδοσυνεργατικές προσεγγίσεις.

Επίσης, δόθηκε έμφαση στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό επικοινωνιακών διδακτικών δραστηριοτήτων, στην αναγκαιότητα διαμόρφωσης πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού που μπορεί να αξιοποιηθεί και επισημάνθηκε ο διαφορετικός ρόλος του διδάσκοντα στο περιβάλλον της τηλεδιάσκεψης.

Οδηγός Περαιτέρω Μελέτης

Αν επιθυμείτε να μελετήσετε περισσότερα σε θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης τηλεδιασκέψεων, μπορείτε να μελετήσετε και τα παρακάτω:

1. Το άρθρο:

Καρβούνης, Λ., & Αναστασιάδης, Π. (2019). Η Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Διαδραστικής Τηλεδιάσκεψης και η Παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού για την εξ Αποστάσεως Επιμόρφωση πάνω στον Νέο Ρόλο του Εκπαιδευτικού και τη Διδακτική Παρουσία σε Σύγχρονα Μαθησιακά Περιβάλλοντα. Στο Α. Lionarakis, Ε. Manousou, V., Ιοακimidou, Μ. Niari, Α. Angeli, Κ. Sfakiotaki, & V. Koutzeklidou (Επιμ.), *Πρακτικά του 10^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Διαμορφώνοντας από Κοινού το Μέλλον της Εκπαίδευσης»*, 10(Α), 120-132. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2360>

Το άρθρο εστιάζει στη Διαδραστική Τηλεδιάσκεψη σε σχολικό πλαίσιο κυρίως όμως από την πλευρά της διδακτικής παρουσίας, δηλαδή την πλευρά του διδάσκοντα διερευνώντας τον ρόλο του και την ανάπτυξη δεξιοτήτων που χρειάζεται να αναπτύσσει σε ένα τέτοιο μαθησιακό πλαίσιο.

2. Την ενότητα «Videoconferencing» του κεφαλαίου «**Planning and facilitating group learning**» από το ηλεκτρονικό βιβλίο *The Commonwealth of Learning*, (2003). *Tutoring In Open And Distance Learning: A Handbook For Tutors*, <http://oasis.col.org/handle/11599/121> (σελίδες 127-129) ([Tutoring In Open And Distance Learning: A Handbook For Tutors](http://oasis.col.org/handle/11599/121)) Ο'Rourke, J. (2003).

Στην ενότητα «Videoconferencing» παρουσιάζονται συμβουλές για τον σχεδιασμό και τη διευκόλυνση των τηλεδιασκέψεων καθώς επίσης πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους.

3. Το Βίντεο της Ε. Μανούσου:

Βασικές αρχές για τις τηλεδιασκέψεις με τους μαθητές στο πλαίσιο της σχολικής εξΑΕ

https://www.youtube.com/watch?v=iSb811RyJ_s&ab_channel=HellenicNetworkofOpenandDistanceEducation

Στο βίντεο περιγράφεται και προτείνεται ένα βασικό παιδαγωγικό πλαίσιο για την υλοποίηση των τηλεδιασκέψεων στη σχολική εξΑΕ αλλά και πρακτικές οδηγίες και συμβουλές για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού που καλείται να σχεδιάσει, να οργανώσει, να υλοποιήσει και να αξιολογήσει μια τηλεδιάσκεψη για τις ανάγκες της σχολικής τάξης.

Βιβλιογραφικές αναφορές

1. Αναστασιάδης, Π. (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 13(1), 88-128. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από [doi:https://doi.org/10.12681/jode.14057](https://doi.org/10.12681/jode.14057)
2. Φιλίππουσης, Γ., & Αναστασιάδης, Π., (2019). Η Τηλεδιάσκεψη στο Δημοτικό Σχολείο: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Εποικοδομητικής Διδακτικής Προσέγγισης με έμφαση στην Κοινωνική Παρουσία. Στο Α. Lionarakis, Ε. Manousou, V. Ioakimidou, Μ. Niari, Α. Angeli, Κ. Sfakiotaki, & V. Koutzeklidou (Επιμ.), *Πρακτικά του 10^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Διαμορφώνοντας από Κοινού το Μέλλον της Εκπαίδευσης»*, 10(A), 106-119. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2355>
3. Αρμακόλας, Σ., Παναγιωτακόπουλος, Χ., Φραγκούλης, Ι., (2019). «Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός της τηλεδιάσκεψης με χρήση και αξιοποίηση συμμετοχικών –βιωματικών τεχνικών». Στο Α. Lionarakis, Ε. Manousou, V. Ioakimidou, Μ. Niari, Α. Angeli, Κ. Sfakiotaki, & V. Koutzeklidou (Επιμ.), *Πρακτικά του 10^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Διαμορφώνοντας από Κοινού το Μέλλον της Εκπαίδευσης»*, 2(A), 140-149. Ανακτήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου, 2021 από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2326>
4. Παπαδημητρίου, Σ., (2014). Ο ρόλος του καθηγητή-συμβούλου και η ανάπτυξη μηχανισμού υποστήριξής του σε περιβάλλον Συνεργατικής Μάθησης στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Διδακτορική διατριβή. <https://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/38040#page/1/mode/2up>
5. Lehman, R., Conceicao, S., (2010). *Creating a Sense of Presence in Online Teaching*, CA: Jossey-Bss

Ενδεικτική Απάντηση στη Δραστηριότητα Αυτοαξιολόγησης 1

Το προτεινόμενο παιδαγωγικό πλαίσιο αξιοποίησης της διαδραστικής τηλεδιάσκεψης ΔΤ στηρίζεται σε πέντε βασικούς άξονες (Anastasiades, 2009):

- στη διαθεματική προσέγγιση,
- στις θεωρίες οικοδόμησης της γνώσης και ιδιαίτερα στις αρχές του κοινωνικού εποικοδομισμού,
- στην αξιοποίηση της μεθόδου project,
- στις αρχές εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης του American Distance Education Consortium (ADEC, nd) και τέλος
- στη μεθοδολογία αξιολόγησης η οποία συνδυάζει ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους κατάλληλες για τις περιπτώσεις όπου μια νέα προσέγγιση πρέπει να ενσωματωθεί σε ένα ήδη υπάρχον σύστημα.

Βιβλιογραφική αναφορά

Anastasiades, P. (2009). *Interactive Videoconferencing and Collaborative Distance Learning for K-12 Students and Teachers: Theory and Practice*. NY: Nova Science Publishers, Inc

Ενδεικτική Απάντηση στη Δραστηριότητα Αυτοαξιολόγησης 2

Τα βασικά στάδια της οργάνωσης μιας διαδραστικής τηλεδιάσκεψης στο σχολείο αναφέρονται στις **σελίδες 97-100** στο άρθρο του Αναστασιάδη, Π., (2017). «ΟΔΥΣΣΕΑΣ 2000-2015»: Σχολική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με την χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μια αποτίμηση της ερευνητικής συνεισφοράς. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 13(1), 88-128.